

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Cobzac Elena și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Vasilico Vasili și de către avocatul acestuia, Vlas Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Vasilico Vasili xxxx xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.12.2018 – 30.07.2019;

Instanța de apel: 23.08.2019 – 07.07.2020;

Instanța de recurs: 08.09.2020 – 09.12.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 30 iulie 2019, Vasilico Vasili a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Spinei Vasile, a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în mărime de 6 760,00 lei,

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Vasilico Vasili, în noaptea de 22.04.2018 spre 23.04.2018, intenționat, acționând în scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, cu scop de profit, a pătruns în casa lui Spinei Vasile, situată în xxxx xxxx, unde a aplicat violența nepericuloasă pentru viață și sănătatea persoanei, manifestată prin aplicarea de lovituri cu obiecte contondente peste diferite părți ale corpului părții vătămate, după ce în mod deschis a sustras

o verighetă bărbătească din aur în valoare de 1 700 lei, care se afla îmbrăcată pe degetul al mâinii drepte a părții vătămate, apoi din casa acestuia, la fel în mod deschis a sustras și însușit un monitor de la calculator de model „Samsung”, de culoare neagră în valoare de 1 600 lei, boxe de model „Samsung”, culoare neagră în valoare de 300 lei, o cameră web de model „Samsung” în valoare de 210 lei, o tastatură de model „Samsung” în valoare de 300 lei, o brățară din aur în valoare de 1 500 lei, un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 1 000 lei, o găleată din fier cu volum de 10 litri în valoare de 150 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă de totală de 6 760 lei.

Conform raportul de constatare nr. 201829P0292 din 03.05.2018 la examinarea medico-legală a lui Spinei Vasile se determină echimoză periorbital bilateral cu hemoragii în sclera ochiului stâng, echimoză pe obrazul stâng, excoriație pe nas și la degetul 4 pe dreapta, plagă la degetul 4 pe dreapta care s-au produs prin acțiunea traumatică a unui sau mai multe obiecte contondente, prin mecanism de lovire și fricțiune, pot data din 22.04.2018 și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Inițial, acțiunile inculpatului, Vasilico Vasili, au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Ulterior prin ordonanța procurorului din 05.07.2019 lui Vasilico Vasili i-a fost modificată acuzare în sensul agravării ei, fiind pus sub învinuire în baza art.187 alin.(2) lit. d), e), f)) Cod penal, jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui Vasilico Vasili să-i fie numită o pedeapsă mai aspră, sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura pedepsei, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Vasilico Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a statuat că acțiunile inculpatului corect au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art.187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod

penal, însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile de individualizare a acesteia, menționând că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art.90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că modalitatea de executare aleasă de prima instanță în privința lui Vasilico Vasili nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările grave produse și comportamentul inculpatului pe parcursul comiterii faptelor prejudiciabile, care a fost unul cinic, obraznic și sfidător față de normele morale.

Mai mult, din textul sentinței primei instanței rezultă că, aceasta și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că acesta nu are antecedente penale și se poate corija fără a executa real pedeapsa închisorii, or, instanța de apel a considerat această concluzie eronată, care nu poate fi menținută.

Instanța de apel a conchis că, soluționând chestiunea privind stabilirea și individualizarea pedepsei urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptelor săvârșite de către inculpat, de personalitatea inculpatului, astfel, necesită excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

În consecință instanța de apel a conchis că, inculpatului urmează a i se stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, care va fi echitabilă și proporțională.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, au declarat recursuri ordinare, inculpatul Vasilico Vasili și avocatul acestuia, Vlas Elena.

5.1. Inculpatul Vasilico Vasili, fără a indica careva temeuri de declarare a recursului din cele conținute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, soluția instanței de apel în latura penală, în partea individualizării pedepsei penale, este prea aspră, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

5.2. Avocatul Vlas Elena, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului partea apărării a menționat că soluția instanței de apel în latura penală, în partea individualizării pedepsei penale, este prea aspră, consideră apărarea că în cazul lui Vasilico Vasili este posibilă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probațiune, prin comportament exemplar și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat și va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea lui de societate.

La stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

6. Asupra recursurilor declarate a prezentat referință procurorul care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale, deoarece instanța de apel și-a motivat corect soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75, 85 Cod penal, în privința individualizării pedepsei stabilită inculpatului, or, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru inculpatul care a comis această infracțiune, luând în considerație regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului și duratei pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursurilor ordinare declarate se constată că inculpatul, nu invocă nici un temei de casare din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, din conținutul argumentelor expuse, Colegiul penal atestă că inculpatul apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa aplicată de instanța de apel, invocând că instanța eronat a stabilit circumstanțele cauzei care individualizează pedeapsa aplicată, solicitându-se menținerea sentinței primei instanțe, prin urmare această poziție se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, iar partea apărării a indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă, reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs, invocând de fapt numai dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, solicitându-se aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin urmare această poziție se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal se va expune în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Vasilico Vasili, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în

recurs nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Astfel, analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurenți, Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Astfel, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Cu referire la argumentele recurenților precum că instanța de apel, ignorând prevederile art.art.61 și 75 Cod penal, i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, care nu este una echitabilă, Colegiul penal consideră că acestea sunt neîntemeiate, deoarece din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă clar motivele pentru care a fost casată sentința în latura pedepsei, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Vasilico Vasili, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a conchis că, la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de gradul de pericol social al faptei săvârșite de către inculpat, prin acțiunile sale intenționate, Vasilico Vasili a săvârșit o infracțiune gravă, care constituie un pericol social sporit pentru cetățeni și sfidează normele morale.

Cu referire la cerința apărării ca inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, Colegiul penal atestă că și acest argument al recurentului este neîntemeiat, deoarece infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, deși inculpatul Vasilico Vasili nu figurează la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru și a avut un comportament adecvat în ședința de judecată, totuși instanța de apel corect a accentuat, că realizarea scopului pedepsei penale prevăzut la art.61 Cod penal, în privința inculpatului poate fi realizat doar prin excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, ținând cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii faptei.

Ca urmare, instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs a fost luat în calcul la aplicarea pedepsei de către instanța de apel, care la stabilirea pedepsei închisorii, a ținut cont de personalitatea inculpatului.

Instanța de recurs reține că solicitarea inculpatului și avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința lui Vasilico Vasili a fost stabilită o pedeapsă cu suspendarea condiționată a acesteia, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată de către recurenți, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimii nu sunt de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde.

Din analiza deciziei recurate Colegiul penal a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct. 37 a hotărârii *Albert c. România din 16.02.2010*.

Colegiul penal reține că, argumentele recurenților privind asprimea pedepsei sunt vădit neîntemeiate, or deși recurenții au invocat incidența temeiului de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu au expus care prevederi concrete au fost eronat aplicate la individualizarea pedepsei.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Vasilico Vasili și de către avocatul acestuia, Vlas Elena, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Vasilico Vasili și de către avocatul acestuia, Vlas Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Vasilico Vasili xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 decembrie 2020.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Cobzac Elena

Guzun Ion